

Apare în 1/13 și 15/27
a fie-cărei luni.

Proprietar, editor și redactor responsabil:
George Curteanu.

ABONAMENTULŪ
Pe an 3 fl., pe 1/2 an 1 fl. 50 cr., pe 1/4 an 75 cr.
Pentru România și străinătate: Pe an 7 frauci.
Prețulu e a se solvi înainte.

Nr. 5.

Bistrița, 1/13 Martie 1894.

Anul IV.

Nu se pôte!

*Cu privirea ta cea dulce mă învelui de iubire, —
Cum ași mai puté eu crede de acum la-o nălucire,
Și-a mea inimă sdrobotită cum ași face-o se mai bată?
Nici odată, nici odată! . . .*

*Dacă-amorulă ca ună sóre e în stare se renască
Mă ilusă și speranțe, — în inima omenescă
Num'odată-i primăveră, și în iarna ce sosesc
Totă ce-i viu se vesteșcesce.*

*Prea târziu îmi ieși în cale și-ale tale grații tóte
Le admiră din depărtare, — iată totă ce se mai pôte;
Intre ieri și între astăzi, e-ună abisă, este păcatulă
Și de vrei — treci-lă cu altulă.*

*Eu îți spună, că nici odată n'o se te mai strîngă în brațe,
N'oiu mai fi zeludă ca-atuncea când ceteam în a ta față
Bucurile vieții; Par' că-audă refrenulă tóte:
Nu se pôte, nu se pôte!*

V. B. Munteșcu.

Mihailă Cogălniceanu.

— Schiță biografică și literară. —

De **Victoră Onișoră.**

(Urmare).

Ajungându elă în capul guvernului începă ună șiră de reforme nouă, cari le cereau cu mare insistență împrejurările de atunci. În decursul sesiuniloră din acestă ană presentă o mulțime de proiecte de legi, anume: proiectele de lege comunale și județene, prin ce se întroduse în legislațiune dreptulă comunală și se organiză consiliile județene; proiecte de legile civile și militare, legea atătă de însemnată a instrucțiunei, rămasă în vigore până astăzi pe lângă tóte stărumețele fostului ministru de scóle Sturdza de a o schimbă; creă miversitatea din Iași, apoi proiectele pentru secularisarea mănăstiriloră și trecerea la stată a tuturoră averiloră și moșiloră mănăstiresci, cari în decursul veacuriloră prin dăruirile Domniloră evlavioși, ajunseseră a fi atătă de mari, câtă ocupau a patra parte din teritorulă României. Aceste legi și reforme liberale au fostă votate atătă de conservatori câtă și de liberali. Secularisarea averiloră mănăstiresci a fostă unulă dintre actele mărețe, ce le

săvârși Cogălniceanu, sub domnia lui Cuza vodă. Prin acésta a moralisată fariseismulă și îmbuibarea, ce amenința cu pericolă țera, a dată statului ună nouă formată basată pe principii sănătóse și i-a oferită mijlócele necesare de a se desvoltă și a înaintă cu pași repedi pe calea progresului și a civilizațiunei moderne.

În Aprilie 1864 Cogălniceanu presentă din nou proiectulă de lege rurală, astfelă precum l-a fostă presentată partidulă liberală în opoziție cu comisiunea centrală din 1862, dar de aici lucrurile s'au încurcată în ună nodă gordiană. Numai pentru-că proiectulă de lege a fostă presentată și pentru-că Monitorulă oficială a fostă apucată să publice în aceea și cuprinsulă lui, în urma propunerii unuia dintre adversariii săi politici, Cogălniceanu primi ună votă de blamă. Publicarea însă era de lipsă pentru a liniști populațiunea rurală, agitată de publicitatea proiectului de lege ală comisiunii centrale. Ministeriulă își depuse demisia în mânilă Domnului, dar

acesta nu o primi, ci convocă camera pe ziua de 2 Maiu. Prin aceste încurcături neînțelegerile între guvernă și adunarea legiuitoare crescă din zi în zi. Sosindă ziua de 2 Maiu, camera, din momentula, în care biroulă său s'a suită pe tribună, a declarat, că nu voiesce a trată cu Cogălniceanu nici legea rurală, nici reforma legii electorale, ocrotită de Puterile europene prin convenția de Paris, care încă era adusă atunci pe tapeta.

Îndată ce vedă Cogălniceanu această stare de lucruri, disolvă camera și proclamă ună statută, ce fu supusă sufragiului universal, prin care se da o autoritate restrinsă adunării legiuitoare, care se împărți acum în două camere: a senatorilor și a deputaților. Prin această disolvare făcū elū o lovitură însemnată de statū, ce a fostū criticată forțe aspru din punctul de vedere alū regimului parlamentar, dar ea a avută pentru Cogălniceanu seusa, că elū a urmărită prin această îmbunătățirea sorții țeranilor, care în situația încordată de atunci nici că se putea face altmintrelea. Împreună cu statutulă proclamă și legea electorală, care întinse dreptul de alegere la toți cetățenii în proporțiune cu averea. După disolvarea camerei și proclamarea statutului presentă proiectul referitor la cestia țărănească în consiliul de stat, care îl luă la desbaterē. Desbaterea acestei legi a ținută mai multe zile în consiliulă presidatū de însuși Domnul. Membrii, cari erau omeni mai toți de ai reformelor, sprijiniră multă pe Cogălniceanu în desbaterea proiectului, care s'a modificatū spre bine, dar găsi o împotrivire categorică la propunerea sa de a se aplică legea îndată în primăvera anului următor. Majoritatea consiliului de stat, cu care s'a unită și Domnul, n'a primitū înmediata aplicare, ci a amănat-o până după trei ani. O asemenea lege amănată în aplicarea ei după trei ani, tocmai când țera întrégă astepta cu nerăbdare o soluțiune definitivă și înmediată, însemna însuși sfărmașia și condamnarea legii.

După acestū votū alū consiliului de stat, Cogălniceanu numai decătū își depuse demisia în mânilē Domnului declarând, că elū în calitate de ministru de interne nu pōte sē răspundă de liniștea publică și nu are destule mijloce de execuțiune, cu cari după-ce se va lăți vestea desființării elăcii, sē mai pōtă îndatoră pe țerari sē mai muncescă trei veri pe sama altora.

Cuza Vodă cumpănindū mai bine această motivare și convingēndu-se și dēnsulū despre importanța aplicării înmediate a marei reforme, înapoiă lui Cogălniceanu demisia și-lū împuternici sē pledeze din nou înaintea consiliului de stat pentru necesitatea de a se aplică înmediatū această lege. Acestū faptū a avută de urmare, că consiliulă de stat și ministeriulă au convenitū în acea, că legea sē se aplicē înmediatū. — Legea odată votată s'a promulgatū și publicatū în 14 Augustū 1865 și până în 15 a fostū respândită mai în tōte satele României și a fostū cetită și binecuvēntată prin biserică în sunetul clopotelor. Legea a fostū pre-

cedată de o proclamație a Domnului cătră locuitorii. Acestă proclamație e testamentulă politicū alū lui Cuza Vodă.

Astfelū Cogălniceanu a emancipatū trei miliōne de Români de sub clacă și iobăgie, spre a-i chemă la viața de cetățen, de proprietari pământeni și de omeni liberi. Acestă a fostū una dintre reformele cele mai mărețe efectuate în istoria mai nouă a României, o reformă, care a datū viață nouă și încurajare spre o muncă mai strădalnică majorității națiunii, ce gemea până atunci în ună felū de iobăgie. Acestă a fostū o reformă, ale cărei idei le supsesē Cogălniceanu în timpulă petrecerii sale în Germania și care și-o fixase ca idealū alū activității sale politice.

Elū a contribuită și la înaintarea industriei în țeră, fundândū în Tergu-Neamțū o fabrică de postavū.

După sēvârșirea acestorū fapte mari, prin cari numele lui va fi legatū pururea de alū scumpei sale patrii, iar țeranulū cu o sfintă evlavie va povesti fiului său despre desrobitorulū lorū, Mih. Cogălniceanu se retrase pentru câtva timpū dela ocărmuire. În acestū intervalū se întâmplară evenimente de mare însemnatate în țeră. Unū conflictū tristū între guvernă și poporul din Bucuresei, ce avū locū în 3 Augustū 1865, produse o mare ruptură între domnū și poporul românū. Din acestū incidentă cu ocaziunea deschiderii corpurilor legiuitoare în Decembrie Domnul în mesagiulă de tronū își exprimă regretele sale și fiind-că se formase și unū comitetū secretū revoluționarū pentru răsturnarea sa, în fruntea căruia erau și bărbați însemnați, dēnsulū declară pe față, că nu voesce a fi pedeca la realizarea dorinței Românilorū, espusă și în unulū din punctele adunărilor ad hoc, de a avē ună domnitoră străinū. În urma revoluției din 11 Februarie 1866 Alexandru Ionū Cuza fu silitū sē subscrie actulă de abdicare și unū guvernū provisorū luă în mână frēnele guvernării. Poporul românū în adunarea generală din 8 Aprilie alesc de Domnū pe principele Carolū de Hohenzollern. Camera proclamă alegerea între aplause generalē.

În fața acestorū evenimente de mare importanță pentru țeră Cogălniceanu nu putea sē rămāie nepăsătorū. Doi ani după alegerea principelui Carolū, în Novembre 1868 fu elū alesū din nou ca depetatū și reveni la ministeriū, ocupândū portofoliulū internelor, rămânēndū în acestū ministeriū până la 24 Ianuarie 1870, când se retrase érăși pe unū intervalū de 6 ani. În acestū timpū începū a se ocupă din nou cu literatura, care o lăsase la o parte în timpul marilor sale acțiuni politice. La 1872 a începutū a edită a două oră tōte „Cronicele României“ în 5 volume, cuprinđēndū mai multe cronice încă nepublicate și ca adausū tablele istorice ale României dela 1766 până la 11 Februarie 1866, prin care lucrare atâtū de însemnată își făcū érăși unū nume neperitorū pentru literatură.

În 1873 luă parte la înmormēntarea fostului

Domnă Alexandru Ioană Cuza, care muri după 7 ani de exil. Cu această tristă ocaziune țină un discurs, în care arată marile fapte ale acestui domnitor, de a cărui nume e legată renașterea României. Acest discurs produsese mare senzațiune și mai nu era ascultător, care se nu aibă lacrimi pe obraz. În sfârșita a adresat câteva cuvinte blânde armatei, susținându că nu armata l-a dat jos pe Cuza, că nu se chiamă armată câți-va indiviți obscuri, străini de inima națiunii. Aceste cuvinte stôrseră lacrimi din ochii ofițerilor, ce-lu ascultară, mai ales din ochii generalului Florescu. Apoi închiă adresându câteva cuvinte de mângâiere Măriei Sale Dômnei Elena, soția decedatului Domnă.

În ministeriul coalițiunii, care veni după căderea conservatorilor la 1876, Cogălniceanu ocupă portofoliul esternelor până în Iulie a aceluiaș an, când demisionă, dar reveni la același minister în 3 Aprilie 1877, în preșia încheierii convenției, prin care se concesse Rușilor trecerea spre Turcia. Ocupându portofoliul esternelor subscrie convenția cu Rusia din 4/16 Aprilie împreună cu ministrul plenipotențiară din Bucureștii al țarului. Începându-se resbelul între Rusia și Turcia, în curându veniri dăile de victorie și de independență și pentru România. E destulă numai a însemnă, că resboiulă pentru independență pôte nici nu s'ar fi făcut și nici nu ar fi eșit victorios, dacă fii celor trei milioane de locuitori, foști elăcași, nu ar fi fost însuflețiți și îmbărbătați de iubirea de patrie, adecă de acea iubire, care o insulfă numai pământulă, care aparține individului și care singur ilu lăgă temeinic de densusă.¹⁾

După terminarea resbelului Cogălniceanu merse împreună cu presidentulă consiliului de ministri I. C. Brătianu la congresulă din Berlină, pentru a susține înaintea congresuluiă cauza țării lor și cu deosebire cea a Basarabiei. În o nouă ședință a plenipotențiaților stateloră reprezentate se discută, dacă trebuie să se admită și să se asculte delegații români. Delegații Greciei fu-

¹⁾ Veđi discursulă domnului G. G. Tocilescu.

saseră primiți în șia accea. — După ce s'au ascultată delegații unei națiuni, care reclamă ținutulă străine, șise marchisulă Salisbury, congresulă va lucră dreptă, ascultându și reprezentanții unei țeri, care cere se păstreze pământulă, ce suntă ale ei.²⁾ Astfelă se hotări ca delegații României se fie ascultați și în ședința a 10-a dela 19 Iunie n. ministrii români fură introduși în congresulă. Cogălniceanu ceti un Memorandulă, care arăta motivele naționale, politice și economice, pentru cari Români nu puteau se consimți la perderea Basarabiei; accentuă, că acestă pământă e românescă și că înbucătășirea făcută la anulă 1812 nu se putea justifică nici prin fapțulă, nici prin dreptulă de cucerire. Totă așa de puțină ca la 1812 se putea acum cere, în temeiulă dreptului de cucerire, Basarabia dela România, pe care Rusia în totă timpulă ultimului resbelă a considerat-o ca un stată independentă și aliată, căruia i-a garantată espresu integritatea prin convenția din 4/16 Aprilie 1877. În fine delegații români reclamară partea, ce i se cuvenia României, în despăgubirea de resbelă cerută dela Turcia, în proporție cu puterile militare puse în acțiune, exprimară încrederea, că independența statului română va fi recunoscută de Europa, și exprimară dorința ca neutralitatea lui se fie garantată.

Dar dorințele loră au fostă disconsiderate cu desăvârșire de acestă mare foră europeană, Basarabia pe lângă tôte stăruițele Româniloră de a nu o perde, a fostă adnexată la Rusia, iar România căpătă, ca recompensă pentru marile jertfe aduse, Dobrogia și i se recunoscu independența.

Cu doi ani mai târziu la 1880 merse Cogălniceanu în calitate de ministru plenipotențiară la Parisă, unde a remasă până în 30 Iunie 1881, când întorcându-se în țără intră în cameră ca deputată, dar se despărți în curându de șefulă cabinetului I. C. Brătianu și trecu în opoziție pe tema cestiuniiă dunărene.

(Va urmă).

²⁾ Veđi Luptele Româniloră 1877—78 pag. 580—81.

Jurământulă Leoniei.

Romană de Percy Golding.

Traducere de **G. C. Bărnulescu.**

(Urmare)

III.

Rașele aurii ale sôrelui de sêră străbăteau într'o odaiă bogată arangiată și luminau mobilierulă trasă cu atlasă galbenă, precum și alte obiecte de artă, printre cari se respândia mirosulă plăcută ală floriloră din odaiă.

Prin pórta întredeschisă se vedea o fântână săritore încungiurată de palmi înalți.

Pre ună fotoliu ședea cu neastemperă lady Syna

Deveral, superba și întrecuta fiică a familiei Deveral. Ea purta ună vestmântă albă, la grumașă ună șiră de mărgăritare prețioșe și în pêrulă negru ca corbulă o rosă galbenă.

Nici o trășură din fața ei frumoșă nu trada caracterulă launică și caprițiosă ală acestei fiice desmerdate a norocului, înaintea căreia aroganța și egoismulă steteau totă pre acea tréptă cu temperamentulă celă mai patimașă.

— Pentruce nu mai sosese Egonu? Ela scie, că în astă séră mama și domnișora Șorley nu-să acasă. Dacă după atâtca sacrificiu, ce i le-am adus, mă va face se acceptu înzedar, atunci îl voi face se înțelegă, că Syna Deveral nici o neglijință nu lasă nepedepsită. Dar totuși amorul e mai puternicu, — adăugă frumoșa fată, — dacă nu mă înșelu în audu pașii.

— Scumpă Syna! — Cu aceste cuvinte se apropiă de dinsa ună elegantu oficeru de cavaleriă, o luă în brațe și-i acoperi buzele roșii cu sărutări.

Era acela unu téneru frumosu, exteriorul lui avea ceva ce căscaia favoarea femeilor și descepta jalsia bărbaților.

— Ai fi vrednicu de pedepsă, — dișe Syna desfăcându-se din brațele, ce o cuprindeau.

— Ai întârziatū dece minute.

— Dar numai dece minute, scumpă, — response elu glumindu așintindu-și ochii schinteitori în fața ei înflăcărată.

— Pentru mine au fostu acele o eternitate, pentru că te iubescu fără margini. Nu sciu dacă tu ești ca și mine. Puteți voi bărbaților iubii ca noi?

— Uită-te la mine în ochi, tu fricosă, și spunemî nu poți cetii în sufletul meu?

— Sciu, că puțină dragoste ai față de mine Egon, — murmură dinsa lipindu-se de elu cu frăgețime.

— Cum mă poți torturā, iubită. Scii, că câte-odată mă simtū foarte nefericitu?

— Nu te potū pricepe, aceea ar fi o tradare pentru amorul meu, — response Syna privindū la dinsul cu mirare.

— Pentru că sum nespusu de fericitū, când potū petrece o oră cu tine, mă cuprinde însă desperare, când trebuie să te părăsescu éră.

— Prinde curagiū Egon și aibi răbdare: gândește câte greutăți trebuie să învingū pentru a putē face posibilă o singurū întâlnire și câtū de îngrijată trebuie să fiu, ca secretula nostru să nu vină la ivelă.

— Ași vrē să fii o fată sërmană, căci atunci te-ași putē numi a mea înaintea lumii întregi. Sabia mea ar fi în stare atunci a-ți căștigā rangū și stare.

— Eu nu-sū în contra de a fi soțiā unui omū sërmanū. Amorulū nu-i mai puținū plăcutū, când este lipsitū de averi.

— Dar ce au averile cu amorulū? — response ténerulū bărbatū. Apoi cu unū glasū mișcatū de durere continuā: — Cine scie, dacă nu va veni odată ziua, în care să te cășceri Synă, că ți-ai deschisu inima unui sermanū locotenente de dragoni!

— Cum poți vorbi astfelu? — contrariā ea în tonū înfruntătorū; — nu ți-am datū destule dovești, că inima mea bate numai pentru tine?

— Așa-i, dar ce va fi, dacă dătoria mea me duce de aici?

— Se pōte una ca aceea? — strigā Syna îngălbi-

nindu. Imbrăcișându-și amantulū băibăi: — Ba, Egon, nu merge din Anglia — ce va fi cu mine?

Cu zimbete triumfătoare pentru dragostea reciprocă privindū în fața ei întristată ténerulū bărbatū response: — Unū soldatū, sufletulū meu, e silitū a fi pregătitū la tōte, și trebuie să se supună, când îl chiamā dătoria și onōrea. Nu ți-ași face griji fără folosū, dar nu-ți potū tăinuī, că umblā faime, ale cărorū realizare ne-arū putē aduce nefericire.

În acestū momentū se audirā două ciocănituri în ușă. Sări iute și dișe lui Egon: — Trebuie să pleci iute, āsta-i semnalulū Annettei.

Cu inimele turburate se despărțirā cei doi îndrăgostiți sărutându-se înfocată.

Pe pragū acceptā pre ténerulū bărbatū Annetta, cameriera și încrețuta ladei Syna spre a-lū conduce pe scara din dērēptū.

Abia se departā și în casā intrā contesa Deveral și Leonia. Syna vedū pre locotenentele Peckard suindu-sē într'o birjă și se bucurā nespusu de multū, că întâlnirea lorū n-a fostū descoperitā.

IV.

— Iubită Syna, trebuie să-ți tragū atențiunea, că cochetarica ta cu ténerulū Peckard nu o afla de potrivită, mai alesū după-ce scii, că acesta ți-a interdiș-o atātu tatā tēu câtū și eu, — dișe contesa Deveral într'o diminēță după balū cătrā ficā sa.

— Dar nu potū fi de totū necurtenēță, mamā!

— Curtenirea nu poftesce a jucā într'o séră de trei ori cu unū téneru fără orecare importantā: uitți, că acela în urmă își pōte închipui, că ți-a cășcigatū simpatia.

— Nu-mi placū, mamā, dogenirile și me plictisescu, — răspunsē Syna, bătându cu piciorulū cu nerăbdare.

— Caprițiosā ai fostū tu totdeuna, — suspinā contesa. Apoi ca se încunjure unū eventuelū conflictū cu ficā sa conduse firulū vorbirii asupra altei teme dișcându: — Cum îți place dama de conversațiune?

— O, fōrte bine, — fu responsulū ei ree: — Asemenc soiu de omenī suntū mulțumitți, dacă se potū face plăcuți.

— Pst, că vine, — șopti contesa arătându spre Leonia, care intrā în acelu minutū în odaia, ținēndū în mână o carte.

— Ce aduci domnișorā Șorley? — întrebā Syna cu îngămfare.

— Operele lui Goethe, lady Syna, a-i doritū o traducere din ele.

— Imi aducū aminte; ești darā gata?

— Da, poftesci se-ți cetescū?

— Ba, acum nu, — response Syna într'unū tonū launicū.

Dupăce contesa lāsă pre tinerile fete singure, lady Syna așintindu-și ochii la Leonia, dișe: Mama m'a plictisitū și m'a mâniațū preste mēsurā.

— Vorbesci seriosu? Nu-mi potu inchipui, cum e cu putinta, — contraria Leonia nepreocupata.

— D-ta nu sciti, ce insemna a fi sub paza mamei, — response Syna bruscu.

— O, catu de bucurasa asti fi facutu mamei pe placu, daca asti fi cunoscut-o.

— De siguru, pentruca nu ai cunoscutu nici cand marginile unei asemenea paze. Si acum iti spunu, ca pre venitoru se fi mai circumspectu.

Leonia rosi la acesta intruntare si response domolu: — N-am avutu de gandiu se te ofensezu, lady.

— Nu luu in nume de reu, caci nici eu n'am avutu gandiu a te infrunta, ci iti insemna numai, ca nu tote nimicurile se ajungu la urechile mamei.

— Si pentrece se nu respundu la intrebările, ce mi s'ar pune? Sum silita a spune adevorul!

— In lucrurile d-tale da, dar in ale mele te rogu se fi pre venitoru mai rezervata. Imi place de d-ta, dar trebuie se-ti atragu atentia, ca precautia e o virtute si cate unu micu protestu este cate odata de lipsa pentru a incungiura o netericire mare. M'ai intelesu?

— Da. Pe venitoru voiu observa daru cea mai mare discretiune fața de totu, ce te va privi pre d-ta, — articulu Leonia strimtorata prin imprejurarea, ca acesta era prima indrumare pentru maestria de a se preface, pana aici ei atatu de putinu cunoscuta.

— Asta-i totul, ce voescu si acum se nu mai venimiu la acesta cestiune, ci se conducemu de aci inainte noulu duetu.

Din di in di lady Syna casciga totu mai multa influinta asupra Leoniei, care vedea in imbuibata fatu o fiinta mai inalta.

Timpu inse multe le schimbă.

Pofta de superioritate a uneia se umili fara de voia inaintea naturei atragatoare si amabile a celeialalte, inse nu de frica, ci din o inclinatie internă.

Leonia se simtia fericita in colivia ei. Ea era tratata cu bunatate si considerare si fiinta ei farmecatoare incatusa pre cunoscutii sei in tota directiunea.

Inusii contele Deveral, unu barbatu ambiiosu si rezervatu, care isi petrecea timpul eschisivu numai cu politica, nu potu contrasta farmeculu gratiei ei naturale si in vorbire intimă cu soția dicea adese-ori: — domnișora Șorley e o dama desevirșita, originea ei țerănescă nu se observă nici catuși de putinu.

— Mărturisindu sinceru, la inceputu ca mi-a fostu unu spinu in ochi, dar purtarea-i fara maculu mi-a alungatu tote ingrijirile. Ba speru, ca temperamentulu ei domolu va influinta multu si asupra naturei violente a Synei.

— Ce se ține de Syna n-am nemicu de disu, densa este forte sincera, — contraria contele, care ținea multu la ficia sa si care inusii contribuise multu la resfațarea ei. Totuși ca se nu uitu, Erna dragă, am aflatu ceva, ce te pote interesă.

— Dora despre George? — intrebă dinsa ingrijata.

— Ba nu, pana Vineri nu putem primi despre elu nici o scire. Am auditu, ca regimentulu, in care servece tinerulu Peckard, este comandatu la Egiptu.

— De acesta me bucuru nespusu, caci mi-e frica, ca sermanulu tineru s'a indragostitu pana preste urechi in Syna.

— Cu atatu mai reu pentru densulu, deoarece Syna de siguru nu va iubi pre unu locotenentu seracu.

— I-asti dori, ca in Egiptu se-si facă nume, caci de altminte are frumoșe prospecte; intre densulu si intre rangu stau doue vietii in proportiune tinere.

In timpul acestei intrevorbiri Leonia se afla in galeria de tablouri si admira tabloulu familiaru executatu cu o adevrata maestria.

Cu deosebire unu chipu i incatena atentia; era chipulu unui barbatu tineru, alu carui fața cu nesece ochi mari negri aveau prospectulu unui tipu spaniolu.

Ce cautatura impunatore in unu obrazu atatu de frumosu, — murmură Leonia cuprinsa de admiratiune. — Gura si ochii au o asemenea netagaduita cu ai lady Syna, acesta se fie ore fratele ei din strainatate?

— Da, Leonia, este scumpul meu frate, — resuna unu glasu din dreptu. Si apropiandu-se Syna continua: — Nu-i frumosu omu? Si afla, ca va veni acasa catu de curendu. Bagă de semă se nu te indragostesci de elu, caci e unu puternicu rumpatoru de inimii.

— Nu am frica, — response Leonia glumindu. — Cine va observa o viorea, ce cresce intr'unu locu ascunsu?

— Nu uita, ca te am avisatu! — rise Syna; — d-ta puni putinu pretu pre exteriorulu d-tale Leonia, si chiar pentru acea ti se pote dice, ca esti forte dragalasa.

— Bunavointa, ce o arati catre mine, me face se fiu astfelu.

— Ba nu, eu te vedu cum esti si te asigurazu, ca pe mine nu me importa intru nemicu, de a te vedea altfelu, — adause frumoșa resfațata in unu tonu protegiatoru.

Acestu micu incidentu, pre care lady Syna dupa cateva zile l'a fostu uitatu, facu asupra Leoniei o intiparire profunda, incatu ochii cei negri ai lordului George Deveral o urmaeau pretutindenii pana si in visu.

*

— Ce lucru scandalosu! — esclama contesa punandu pre mesa o epistolă, ce tocmai o promise asedandu-se in o frumoșă dimineta de toamna la dejunu cu ficia sa.

— Ce-i mama? — intrebă Syna cu orecare expresiune de nacazu.

— Moșu teu este atacatu de apoplexie si doresce se-lu vizitezu.

— Atata-i totul? — contraria Syna cu indiferentismu. — Omenii betranii sunt preste mesura egoisti si sunt o plagă pentru semenii lor.

— Nu te rușinezi a vorbi astfel, Syna! Toți vom fi odată bătrâni.

— Speru, că eu nu; urescū pĕrulū surū, căci te pocescē. Dar mamă pleci astăzi negreșitū?

— Firesce și gândescū sē mē însoțesci și tu. Scurta călătoriă până la Devonshire va fi tocmăi binevenită pentru a-ți putē cāstīgā frăgeđimea perduță prin multă ședere în odaiă.

— Me vei scusă, mamă, dacā te rogū sē mē lași acasă; sum cu multū mai obosită, decātu sē potū întreprinde ceva.

Contesa nu se mai încercă a o înduplica, ci plecă singură.

— Ce-i Annetta, o telegramă la adresa mea? Dōră nu sē va fi întēplātū ceva cu moșu meu!

Indată ce Syna ceti depeșa, cădū pre unū divanū fără putere, indată ce însă își veni în fire eși din odaiă.

Leonia însoțise pre contesă până la trāsūră, de unde întorcându-sē și neaflându pre nime în salonū, se aședā la o ferēstră; o inundă o obosēlā neîndatinatā și îndosită de perdelele de mētasă ațipi.

Indată după acea intrară Egon Peckard și Syna pentru a-și petrece cāteva minute neconturbați și a-și luā adio.

— Nu voiū putē suportā despărțirea, Egon. De ți s'ar întēplā ceva, eu ași și muri!

— Liniscesce-te iubită, domnulū vieței și alū morței va purta grijă de mine în luptă. Și aici pre peptū portū unū talismanū, chipulū tēu scumpū, cum ar putē sē vateame acestū locū glonțulū?

— Dar cugetă, ce înfricoșatū ar fi, când ar aflā mama, ce am făcutū și tu n-ai fi aici sē mē aperi.

Aperarea ta e, că estī nevasta mea și-ți dau vōiā a te destāinui māne-ta. Dacā mē voiū reintōrce învingătorū, voiū depune la piciōre-ți trofeele și voiū cere dela părintele teu se binecuvinte legătura nōstră.

Syna își ascunse fața inundată de lacrimi la peptulū soțului seu, de unde numai după adieulū sfășietorū se deslipi și cădū desperatā și înfrântā de greutate secretului, ce avea sē-lū pōrte acum singurā.

V.

Abia se depărtā Peckard, când se mișcă perdēua și apărū Leonia cu o față palidă și turburatā înaintea Synei înspăimântate.

Acēsta puse mână pe umĕrulū tinerei copile și strigā cu ochi fulgerători de mânia: — ticălosă leșuitōre, josū în ghenunchi și jōrā, că vei păstrā secretulū!

— Am auđitū tōte, — bălbăi sĕrmana Leonia, — deși nu am avutū intențiunea a leșui.

Jōrā, — repeți Syna înflăcărātā, — totū venitorulū meu jace în mânăle d-tale.

— O, nu crede, că eu sum nemulțămītōre, — se rogā sermana Leonia, — și fără jurāmētū sum cu trupū și sufletū pentru d-ta!

— Potū sē-ți credū?

— De sigurū; cum ași putē tradā pe cine iubescū atātu de multū?

— Sum convinsă de bunăvoința d-tale, dar cum potū crede numai la vorbe gōle? Cugetă, ce nenorocire-i pre capulū meu.

— Cum se pōte, ca elū, care te iubescē atātu de multū, se pōtā fi atātu de aspru și de tiranū. Și apoi — estī măritatā.

— Nebună! cređi, că eu am încheiatā o căsătōriă ascunsă, care se vinā acum la cunoșcința întregēi lumī! — esclamā Syna cu neastēmpĕrū, prin ce Leonia se cutremurā totū mai multū.

Pe urmă răspunse în tonū turburatū: — ce se facū sē-ți potū documentā, că îți voiū păstrā secretulū? Dar pentru ce nu te destāinucesci mamei d-tale? Am auđitū vorbindu-se, că a recunōscē o greșālā atāta face, cātu a o epiā de jumĕtate.

— D-ta nu-ți poți închipui, ce pedēpsā ar aduce după sine fapta mea nesocotitā. D-đeu scic, cātu am suferitū, cāte nopți fără somnū și cātu fricā, ca se nu fimū descoperiți. Cum se facū destulū pentru orbia mea, ce altā sōrte ași putē avē!

— N'ai dreptate, când îți faci imputări pentru-că ți-ai datū mână unui bărbatū bravū. Fiē-care cuvētū alū lui arātā amorū și devotamentū. Ce pōte dori mai multū o femeiā, dacā ar fi acea chiar și reginā?

— Ce scii d-ta, care ai crescutā la țĕrā, cum judecā lumea o astfelū de întâlnire. Aceia mē vorū condamnā mai aspru, carī imi suntū mai aprōpe; încă și acum simțū în totū cuvētulū o înfruntare ascunsă, fiecare privire mi sē pare o săgētā, care din đi in đi imi va face vieța mai nesuportabilā.

— Ce? Atātea torturī din singurulū motivū, că iubestī și estī iubitā?

— Da, pentru-că am căleatū în piciōre legile, ce le prescrie societatea și pentru acea trebuie sē mē pocāescū. Pricepi acum în ce pozițiune primesdiōsă mē aflū?

— Vĕdū, că în ochiī lumēi ai comisū o greșēlā.

— O greșēlā neertatā. Lumea mē va judecā și nu fără dreptate, deōrece în ochiī ei fica unui conte nu se pōte măritā nici odatā după unū locotenentū sermanū.

Vōcea Synei luā unū accentū aspru și Leonia stĕtea cu ochiī ațintiți neputēndū dā nici unū răspunșū.

— Nu voescū sē remānū în puterea d-tale — continuā Syna amenințāndū — și nici nu mē mulțāmescū cu vorbele d-tale; trebuie sē jori, că vei păzi secretulū.

— Cruță-me, se rogā sĕrmana Leonia, — fericitulū meu tatā m'a invĕțatū: — Vorba vōstră se fiā așa, așa, nu, nu; ce e mai multū decātu atāta, acea e dela diavolulū!

— Destulū cu pretextele! Trebuie sē mē ascultī ori la din contrā vei simți rĕsbunarea mea. De nu vei depune jurāmētulū, te voiū nimici fără milā.

Apoi vedându, că amenințările nu ajută nimic, crupse în plâns și frângându-și mâinile, se aruncă desperată la picioarele Leoniei suspinându: — Dacă ai scii, că în mâinile d-tale stă a redă inimei mele torturate pacea percută, atunci de sigur n-ai hesita nici un minut! D-ta nu ai cunoscut pre mama d-tale, însă adese-ori ai vorbit despre fericitul d-tale tată; eugetă ce ar fi fost a-ți perde iubirea și încrederea aceluia! Indură-te spre mine! Eu, Syna cea superbă, ingenunchez la picioarele d-tale și te rog a mă mântui de mânia tălului meu; dela d-ta atâră, de a susține viața sërmanei mele mame; o descoperire momentană ar duce-o în mormânt, deorece și așa are bateri de inimă.

Sudori reci acoperiau fruntea Synei.

Ce n'au putut face amenințările, a făcut mila; Leonia se plecă la Syna, o rădică și sërutându-o pre frunte i disé: — Linisește-te, lady Syna, rugarea d-tale a aflată rësunetă.

Apoi părăsi odaia, dar preste puțin se întorse în mână cu o bibliă mică și depuse jurământulă firă a presimți urmările nenorocose ale aceluia.

VI.

Palatulă contelui din Belgrave-Square avea un aspect de sërbatore. Astădi avea se sosescă fulu seu dimpreună cu un amic, cu care venise în cunoscință în decursulă călătoriei.

— Mi-ar fi plăcută se ne fi înscințat, că voește a aduce cu sine pre acel străin. Elă scie, că eu am prejudețit față de totă ce e străin, observă contesa Deveral în ună aeră de nemulțămire.

— Acestă domnă mi se împare, mamă, foarte plăcută și-lă privescă ca pre un membru ală familiei năstre, — contrariă lady Syna cu spiritulă ei contradicătoră. Ea folosi adecă acestă declarare de un pretext, prin care se delature observările mamei sale, care incepușeră a-i deveni nesupportabile.

Leonia fără a-și pôte da sēma, pentru-ee, se uita cu órecare frică la tabloulă, ce-lă admira ea atātu de multă.

Intr'o diminēță posomorită de tómnă târdiă stetea dinsa melancolică, contēplândă cu jele natura, ce din ți în ți se cufunda totă mai multă în somnulă érnei și murmură în sine: — Tómnă e ca și viața omenescă! Primavēra se nasce, vēra trăește, tómnă se și vesteșce și se ingrôpă în zăpada érnei. Oh, că nu potă se innădușcă acea mähmire, ce m-a cuprinsă decând am depusă acelă jurământă nefericită. Ori ce cuvētă amicală ală contelui și ală contesei me lovesce în inimă ca ună fulgeră și împrejurarea, că cunoscă fapta Synei me róde înfricoșată.

Fără vóia i se întórseră gândurile cătră Dovedale, patria ei fericită din prunciă, unde sub gliă verde jace uniculă pretinū, pre care la avutū.

În urmă desrobindu-se de aceste visuri se îndreptă spre galeria de tablouri, unde nu-i era frică, că va fi conturbată în acēsta parte a țilei. Lăsându-se pre un scaun în fața chipului lui George, începă a-l schiță și în urmă a se aprofundă atātu de tare în lucrulă ei, încātu uită de tóte, ce o încungiurau și nu observă apropiatulă nestoră pași repeđi.

O rađă de sóre se jocă pre pērulă ei brunetă și i împrejură capulă grațiosă cu o aureolă strălucitoare.

George, care intratū pre nesimțite, privia ca orbită figura copilei cufundată în privirea chipului seu, scăpă ună suspină lină.

De odată sări Leonia inspăimēntată, privi la chipulă, ce i se părea, că din ramă a pășitū înaintea ei, spintecă schița începută și cu fața aprinsă voi a eși pre-lângă tinerulă bărbatū, precând acesta o agrăi: —

— Scuză-me dacă te-am conturbat; de sciam, nu intram aici.

— Oh, mă rogū, nu-i lipsă de scuză.

— Nu d-ta, ci eu n-am avută aici locū, milordū, și de acea me voi depărtă numai decātu, — respunsă Leonia roșindū.

— Te rogū se remăi și chiar prin acea se-mi dovedesci, că-mi ești îndrăsnēla.

Cum potea se nu se induplicate la rogarea aceluia, ală căruia chipū o urmăria ți și nópte?

Cu ună zimbetū de afecțiune continuă dēnsulă: — Értă-mi se te întrebū, alū cui tipū l'ai copiată? dar totuși potū eu afla, disé tinerulă bărbatū plecându-se după bucățile din schița spintecată.

— Nu! — se rogă Leonia întinđendū mâna, — dă-mi îndereptă acea fôia, îți voi da alta în loculă ei.

— Dar cine scie, pôte se dispari ca ună chipū din visurī și se nu te mai vedă.

— Nu-ți fie frică, eu sum dama de conversațiune a domnișorei Syna.

Cu curtuosia i dete Leoniei lordulă Deveralū schița, iar dēnsă cu capulă rădicatū și cu ună scurtū — mulțămescū, lordulă meu — asemenea unei regine ofensate părăsi galeria simțindu-se foarte rănită de observațiunea, cătū de desilusiunatū s'a vedutū tinerulă bărbatū prin descoperirea pozițiunei ei aternătoare.

George cuprinsū de gânduri neplăcute se întorsē în odaia de biliardū și începă a filosofa, ce sórte potū avē sërmancele dame de conversațiune, când suntă frumose și grațiose.

(Va urmă).

PĂZITORULŪ DE MUSEU.

Humoristică de Eugen Schmitt. — Tradusă de O.

I.

Beiner, profesorul universităţii din C. aparţinea omenilor celor mai originali. Elu era profesorul de zoologie. După ce trecea din sala auditorului său în locuinţa sa, care se afla totu în acel edificiu, în care erau espuse şi colecţiunile zoologice, — îi plăcea să umble într'o manta de dimineţă, mai cu sémă erna, véra însă purta o manta lungă de inu. Altul dintre obiceiurile sale era şi acela, că în fie-care zi după amézi la 2 ore, tăia şi crepa la lemne în grădina sa, pentru ca să-i mistuésca mai bine stomachul.

Intr'o zi ferbinte de véră, îmbrăcatu cu mantaua-i de inu, ceva cam mânjită, profesorul Beiner din tóte puterile sdobia cu sécurea la lemne pre tăietorulū său. De-odată auđi nisec paşi aprópe de elu, şi când își întórse privirea într'acolo, observă unu omu tinéru de unu exterioru elegantu, care cam a lene i făcu unu semn şi apoi dîse: — Iubite prietine, spune-mi, nu cumva potu cercetá acum musculu?

— Museulă e închisă! — bombăni profesorul întăritatū de acéstă agrăire incompetentă şi începū a ţănduri mai departe, când tinéru lu îi vorbi apoi zimbindu: — Ian mai odihnesce puţinū. Acuşi vei găta şi eu crepatulū lemnelorū. Eu din tótă inima aşi vré să vedū museulū, fiindu însu-mi profesorū de zoologie la universitatea din Berlinū şi numele meu este Dr. Wilhelmi. Sum în trecere cătră casă şi aici nu potū rămăné decâtu numai câteva ore.

— Nu scii d-ta cui se mă adresezu, séu dóră însuđi aparđi personalului acestei case? Unu bacşişu bunu nu va lipsi.

Beiner începū a întélege, că junele acestu neruşinatū nu era aplicatū a-lu privi ca pre unu profesorū, ci numai ca pre unu subalternu alu institutului şi cu tóte că nu era dispusū a glumi, totuşi acuma îi convenia împrejurarea acéstă, ca să facă şi elu o glumă: — deci se ridică şi-i vorbi: — Da, eu sum păzitorulū museului, şi dacā pofteser, eu îți potū arétá colecţiunile.

Dr. Wilhelmi firesce că se interesa fórté multū de obiectele espuse, deórece acelea se ţineau de specialitatea sa; dară şi Beiner indatā uitā de totū, că elu avea rola păzitorului de museu: elu îi dete din ce în ce totū mai multe desluşiri, şi într'unu modū totū mai científica. — Auđi, d-ta, — dîse în fine străinulū uimitū, — trebuie că ești dresatū anume de Beiner, profesorulū celū bétrănu, deórece altcum nu potū pricepe, cum pođi să dai informađiuni așa de apriate. —

— Ai dreptate! bétrănulū Beiner m'a dresatū, — răspunse profesorulū cu o inversunare inghiđită.

— Acéstă e procedura lui, — dîse Doctorulū, şi în Berlinū se povestescū despre elu întâmplările cele mai picante. Se dîce anume, că dēnsulū ar fi unu

omū escentricū de necredutū, mai ca săritū de pe grăunțe. Eu aşi fi pututū să lu onorezu şi cu visita, cu care ocaziune să-lu rogū a-mi dá concesziune pentru visitarea museului; dar am avutū respectū, mai întéiu, ca se nu-lu conturbū dela odihna de după prăndū şi a dóua, elu nu vorbeste prea bine despre mine. Eu adecā, înainte de asta cu vre-o doi ani, i-am atacatū, într'o broşurā, una dintre nóuēle sale descoperiri zoologice şi așa ceva trebuie că l'a supératū fórté tare. —

— Inse te rogū ascultă-mē, acum imi vine ceva în minte. Póte că d-ta vei puté face ceva pentru mine. Precum se vede, d-ta ești demultū aici.

— Da! — răspunse Beiner dāndu-și tótă silința de a se predomni, în speranța că numai așa va puté cunoşce secretele lui.

— După cum îți este prea bine cunoscutū, — dîse Vilhelmi, — profesorulū Beiner are o unicā fetișóră, domnișóra Agnes, o copiliță atrăgétóre, plină de građi și care abia are 19 ani.

Pe acéstă Vilhelmi își scóse repede punga, vrăciui mai multișora prin ea şi în fine scóse o piesă de dece mărci, pre care cu unu zimbetu multū promiđitorū, o puse în mână profesorului încremenitū.

— Pricepi acuma — dîse elu, — acéstă este pentru d-ta. — Pentru acéstă şi d-ta trebuie să-mi faci o plăcere. Aici este o epistolă adresatā domnișórei. Inmanuéză-o d-sale, însă în ascunsū, ca să nu scie bétrănulū; răspunsulū mi-lu vei aduce mai târđiu în hotelulū „la corónă“ unde locuescū de presentū. Trebuie să scii, că în anulū trecutū am visitatū oraşulū Bonn, unde se afla şi d-șóra Agnes. Acolo ne-amū cunoscutū şi . . iubitū. Avemū dară să căutāmū cu cea mai mare precauđiune, calea şi mijloculū, cari arū fi mai acomodate, spre a puté încunoscința şi pre bétrănulū despre lucrulū acesta; deórece cum ți-am đisu, elu mă are la ochiu. Așadară după cum veđi, eu nu poftescū dela d-ta nici decâtū ceva réu, şi nici nu presupunū, că ai fi capabilū să tradezi familia profesorului. Pune-ți bine bacşişulū și bea una în sănătatea mea; dară apoi grijesce să-mi aduci câtū mai ingrabā răspunsū „la corónă.“ Eu te voi aştepta acolo. — Adio.

Cu acestea se întórse şi bătēndū într'unu modū confidenđialū umérulū profesorului amuđitū părăsi odaia.

Impresiunatū preste măsură de întorsătura uimitóre, ce a luat'ó dialogulū dintre elu şi Vilhelmi, profesorulū Beiner rămase ca ținutū cu cuie pre loculū acela, timpū ca de dece minute. — După aceea erupse într'unu risu cu hohotū așa de puternicu, încātu de rēsunetulū teribilū mai că şi animalele umplute din museu se înfiorarā. Lovi una cu pumnulū în mesă şi apoi ca turbatū alergā încóce și'ncolo, inse numai printre urși de ghiață şi tigrii umpluți; era mai sēlbaticū ca tóte fiarēle laolaltā

Diverse.

Sciri literari.

Vatra, fôia ilustrată pentru familie a început a apăre la București sub redacțiunea d-lor I. Slavici, I. L. Caragiale și G. Coșbuc. Fôia apare de două ori la lună în cuartu mare. Cuprinsul ei este foarte bogat, iar ilustrațiunile nu lasă nimic de dorit. Prețulu de abonamentu e 12 fl. la anu.

Fôie nouă beletristică va apăre cu finea lui Marte curentu la Sibiu sub redacțiunea d-lui Silvestru Moldovanu.

Dile negre, versuri compuse de Petrea dela Clușiu cu o prefață de George Simu. Colecțiunea se estinde pe 112 pagini și cuprinde 37 poezii. Costeză 50 cr. și se pôte procură dela Tipografia „Aurora“ A. Todoranu din Gherla. Venitul curat este destinat pentru înființarea unui fond, din care cu timpu se se edee o fôia pedagogico-literară.

Diletantismul și patimele în politică, icône din viața publică a Românilor ardeleni, prezentate de Tenax. Gherla tipogr. „Aurora“ A. Todoranu. 1894. Se estinde pe 46 pagini. Icônele cuprinse în această broșuriță — durere — în mare parte sunt fidele. Costeză 20 cr.

Diaristicu. D-lu Septimiu Albini, eșind din închisôrea din Seghedin, a reluat conducerea „Tribunei“, iar d-lu Corneliu Popu Păcuraru, care a condusu-o interimalu, s'a întorsu la București.

Șoimușana se va numi o societate de credit și economii, ce se va înființa în comuna Șoimuș, com. Bistr.-Năs. cu capitalu acționariu de 25000 corone împărțit în 500 acțiuni. Subscrierea acțiunilor se înceie cu ziua de 20 Aprile a. c. Membri fondatori sunt domni: Dr. Demetriu Ciuta și Dr. Gavrilă Triponu, advocați în Bistrița; Dr. George Linulu și Dionisiu Loginu, cand. de adv. în Bistrița; Ioanu Baci, preot, Basiliu Baci, învățator, Ioanu Marianu Baci, casariulu noului institutu și 6 economi toți din Șoimuș. Aptitudinea preotului din Șoimuș dă garanță, că acestu institutu va ave venitoru.

Carte românescă oprită. Ministrulu ungurescu de culte a opritu pentru tôte scôlele din țară întrebuințarea cărții de învățamentu: *Istoria Ungariei și Elemente din istoria generală*, pentru scôlele populare, de Dr. Nicolau Popu, sub cuvântu că ar conține date false în ceea ce priveșe istoria și dreptulu publicu.

Etatea ômenilor. Modul de viețuire și ocupațiune a ômenilor influențeză multu asupra lungimei vieții lor. Din deosebitele clase de ômeni, mai lungă vieță duc forestierii (pădurarii) și țerenii (economii), după ei urmeez juristii, apoi preoții, cari o duc până la etatea mijlocie de 75 ani. După ei mai aprôpe stau grădinarii, învățatorii și măcelarii, cu o etate mijlocie de 56 ani, negustorii 56 ani, dubălarii 56 ani, timarii, tăbacarii 56 ani; pescarii 55 ani; medicii 52 ani; brutarii (pânerii) 51 ani; berarii 50 ani; bărdășii 49 ani; zidarii 48 ani; pictorii, vâpsitorii, compactorii, pantofarii, tipografi 47 ani; măsarii și lăcătarii 46 ani; croitorii 45 ani; pietrarii 43 ani; literații și turnătorii de litere 41 ani; litografii, cincografii 40 ani.

Hymen. D-lu Septimiu Albini, primredactoru alu diarului „Tribuna“ duminecă la 4 Martie s'a cununatu în Sibiu cu d-sôra *Aurelia Romanu*, ficia reposatului Visarionu Romanu.

Carte medicinală gratis!!

Din „**Tractatulă bôlelor acute infectătoare**“ mai dispunu încă de 150 de esemplare. Pe acestea m'am decisu a le împărți de cinste bibliotecelor și scôlelor populare române, apoi învățatorilor, universitarilor, teologilor și studenților români din Ungaria și Transilvania. Cei cari voiescu a ave acêsta carte folositore o potu primi îndată trimițendu la adresa subscrișului numai 30 cr. de esemplaru, ca cheltuieli pentru postă și pachetare. Terminulu până în 25 Martie a. c. Simeonă Stoica, med. cercualu în Rodna vechie, com. Bistrița-Năsăudu.

Urmările unui seceriș slabu. În cercurile economice este cunoscutu preste totu, că secerișulu seminței napilor de nutrețu în tôte locurile din Germania nordică a fostu foarte slabu. Mulți, cari se neguțatorescu cu semință de napi, și-au datu silința, că prelângă prețuri scădute se suplinescu acêsta lipsă mare cu o astfel de semință, care numai numirea de „bună“ nu o merită, mai alesu că între împrejurările de față atare circulație, care pôte aduce economilor mari pagube, a luat dimensiuni mari. Astfelu stându lucrulu economulu numai așa va putu fi liniscitu, dacă în acêsta privință își va pune increderea numai în o firmă de linia primă, care prin increderea sa jôcă unu rolu conducătoru pe tărêmulu culturii nôstre de plântu. Vedem de altminte, că și cultivatorii de resadurile cele mai alese ieu poziția față de numărôsele falsificări; în foile ce apară adu unu renumitu cultivatoru de semințe de napi publică următorea declarație: Direcțiunea moșiei Borries din Eckendorf (Germania nordică) declară, că cu vinderea adeveratei semințe de napi de nutrețu din Eckendorf pentru Austro-Ungaria a concredutu numai firma de semințe Edmund Mauthner din Budapesta și că prin urmare numai acêsta firmă este în stare a liferă semință veritabilă pentru napi de nutrețu de Eckendorf.

Fiindcă în locu de semință de napi de Eckendorf se vinde alta sub numirea de „originală“ și „nobilată“, **administrățiunea moșiei Borries din Eckendorf** (Germania nordică) în **interesulu publiculu economicu** își ține de datorință a aduce la cunoscință, că

SEMINȚA ORIGINALĂ de NAPI de NUTREȚU
de Eckendorf,

calitatea cea mai bună

se ață în Austro-Ungaria numai la neguțatoria de semințe

Edmund Mauthner

din Budapesta,

deôrece moșia Eckendorf începându din estu anu până în 1898 semință de napi lifereză singuru și numai numitei neguțatorii, care și trimite gratis și franco catalogulu seu de semințe orceui ilu cere.

Pilulele pentru curățirea sângelui

mai nainte numite „Pilulele universale“ ale lui

I. P S E R H O F E R

merită cu totu dreptul numirea din urmă, deore-ce în faptă sunt foarte multe bóle, la cari aceste pilule au probatú efectulú lorú escelentú.

De mai multe decenii suntú aceste pilule lățite și puține familii se vorú afla la cari arú lipsi o mică provisiune din acestú medicamentú de casá escelentú.

S'au recomandatú și se recomandá de cátrá multí medicí aceste pilule ca medicamentú de casá, cu deosebire în contra tuturorú suferințelorú, ce provinú în urma relei mistuirí și constipații precum: **perturbarea în circulațiunea feriei, suferința de ficatú, slăbirea mațelorú, colica cu vânturú, congestiunea la creeri hámorhoide** (vína de aurú) și c. l.

Prin proprietatea lorú purificátore de sânge au cu deosebire bunú efectú asupra **anemiei** și asupra bólelorú ce isvorescú din acestá, precum: **gálbínare, dureri de capú nervóse ș. a. m.** Aceste pilule purificátore de sânge lucrézú așa de ușorú, încátú nu princescú nici cele mai micí dureri și pentru aceea le póte folosi și cele mai slăbite persóne chiar și copíi fără nici o temere.

Aceste pilule purificátore de sânge se prepará veritabile singurú numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel“ a lui **I. Pserhofer** Singerstrasse Nr. 15 la Viena și costá o cutiá cu 15 pilule **21 cr.** v. a. Unú solú cu 6 cutii costá **1 fl. 5 cr.**, trimițendu-se nefracatú cu rambursá **1 fl. 10 cr.** Décá se trimite suma banilorú înainte, costá unú sulú cu pilule **1 fl. 25 cr.** inclusive francare, 2 sulurú **2 fl. 30 cr.**, 3 sulurú **3 fl. 35 cr.**, 4 sulurú **4 fl. 40 cr.**, 5 sulurú **5 fl. 20 cr.**, 10 sulurú **9 fl. 20 cr.** Mai puțin de unú sulú nu se póte espedá.

N. B. În urma lățirii lorú celei marí, se imitezá aceste pilule sub diferite forme și numirí, de aceea se face rugarea a cere anume „**Pilule purificátore de sânge** ale lui **I. Pserhofer** și numai acelea suntú veritabile, a cărorú instrucțiune pentru folosire este provédutá cu iscáliturá **I. Pserhofer** și cari pórtá pe capaculú cutiei totú aceeași iscáliturá în colóre roșiá.

Dintre nenumératele scrisorí, prin cari consumentii acestorú pilule mulțamescú pentru redobândirea sánătății după cele mai varii și grele bóle, lásámú se urmeze aci puține numai, cu observarea, cá ori cine a întrebuințatú odatá aceste pilule, le recomandá mai departe.

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stim. D-le Pserhofer! Binevoesce de a-mi trimite crási 15 sulurú din escelentele D-Tale pilurú pentru curățirea sângelui cu rambursá postalá. Cu acé stú ocașie Vă aducú mulțamirile mele pentru efectulá de minune alú pilulilor D-tale. Cu distinsá stimá,
Franz Pavlistik, Köln, Lindenthal.

Hrasche lângă Fłodnic 12 Sept. 1887.

Stim. D-le! A fostú voiața lui D-déu cá pilulele D-v. au ajunsú în mâine mele, și rezultatulú dela acestea fú atribui D-v. Mě recisemú în patulú de leusá astfelú încátú nu mai puteam lucrá și así fi sigurú deja mórtá, decá nu m'ar fi scápatú minunatele D-v. pilule. D-déu se vė binecuvinteze de mui de ori. Am confența, cá pilulele D-v. m'ę vorú face de totú sánetósá, așa precum a folositú și altora.
Theresia Kuitze.

Wiener-Neustadt, 9 Dec. 1887.

Stim. D-le! În numele mătușei mele de 60 ani fú esprimú cea mai căldurosá mulțamire. Densá a suferitú 5 ani de catarú la stomacú cronicú și de apă. Víetá i era unú chinú și se credea deja de perdutá. Prin întâmplare a

Liquer din plante de Alpi dela **W. Ottm. Bernhard** din Lin-dau în contra tuturorú greutățilorú la stomacú. O buteliá 2 fl. 60 cr., o jumétate buteliá 1 fl. 40 cr.

Ca veritabile suntú a se privi numai acele pilule, a cărorú instrucțiune este provédutá cu iscálitura I. P S E R H O F E R și cari pórtá pe capaculú fíá-cărei cutii totú aceeași iscáliturá în colóre roșiá.

Susamintitele specialități se aflá și în Budapesta la farmacistulú I. von Török, Königsgasse 12.

5-12

Alifná americaná, celú mai bunú mijlocú în contra tuturorú spinării, junghiurí, ischiasú, migrená, dureri nervóse de dinți, dureri de capú, junghiuri la urechi etc. 1 fl. 20 cr.

Esență pentru ochi, de **Dr. Romershausen** pentru întărirea și conservarea vederei, în flacóne originale á 2 fl. 50 cr. și 1 fl. 50 cr.

Minnatulú balsamú englezescú o sticlá 50 cr.

Prafuri în contra tusei, Fiakerpulver în contra catarului, răgușelei etc. 1 cutia 35 cr., cu trimiterea francatú 60 cr.

Franzbranntwein cu séu fără sare o sticlá 70 cr. [catá 60 cr.]
Balsamú contra degeráturii de **I. Pserhofer**, de multí ani recunoscutú ca celú mai sigurú remediú contra suferințelorú de degeráturá de totú felulú, precum și spre vindecarea ranelorú forte învechite, 1 borcanú 40 cr., cu trimiterea francatú 65 cr.

Helso séu Gesundheitsalz unú remediú escelentú în contra catarului, la stomacú, precum în genere în contra tuturorú suferințelorú ce provinú dela mistuirea neregulatá, unú pachetú 1 fl.

Balsamú în contra gusilorú mijlocú probatú în contra umflăturii la gátú, unú flaconú 40 cr. cu trimiterea francatú 65 cr.

Esență de viétá (Picáturile din Praga) în contra stomacului stricatú, mistuirii rele, greutatea de totú felulú, unú medicamentú de casá escelentú, 1 flaconú 22 cr. 12 flacóne 2 fl.

Prafuri în contra asndárei picioarelorú, asudatulú picioarelorú și mirosulú neplăcutú, conservézú încălțamintea și este probatú ca nesticăcióse. Prețulú unei cutii 50 cr., cu trimitere francatú 75 cr.

Suculú-Snitzwegerich, nosecutú și escelentú în contra catarului, răgușelei, tusei spagmodice etc. 1 sticlá 50 cr. 2 sticlețe dimpreună cu trimiterea franco 1 fl. 50 cr.

Pomada Tannoehinin de **I. Pserhofer**, de unú lungú șirú de ani recunoscutá de medicí ca celú mai bunú mijlocú pentru crescerea părului. Unú borcanú elegantú ajustatú 2 fl.

Plastru universalú, de prof. **Stuedel**, la rane din loviturá și la umfláturí învechite, ce se spargú periodicú la picioare, la degetú, la rânile și aprinderile de țite și la multe alte suferințe de acestú soiú s'a probatú de multe ori. Unú borcanú 50 cr., cu trimiterea francatú 75 cr.

Sare universalá purgativá, de **W. Bullrich**. Unú medicamentú de casá escelentú, contra tuturorú urmárilorú digestiunei stricate, precum: durere de capú, ametélá, căreie la stomacú, aerélá în gátú, suferințe hámoroidale, constipațiune etc. Unú pachetú 1 fl.

Afără de preparatele aci amintite se mai aflá tóte specialitățile farmaceutice indigene și streine, anunțate prin tóte diarele austro-ungare și la casú, când unele din aceste specii nu s'ar afla în depositú se vorú procura la cerere promptú și ieftinú.

Trimiterile prin poștá se efectuezá iute, decá se trimite prețulú înainte, comande mai marí și nu rambursá a prețului.

I. P S E R H O F E R,

farmacia „zum goldenen Reichsapfel“ WIEN, I., Singerstrasse Nr. 15.

➡ Franco se efectuezá acele comande marí, decá se trimite mai nainte și resp. porto postalá, în casulú acesta speșele postale suntú multú mai ieftine, decátú la trimiteri cu rambursá.

Cum nu m'oiu dăuli!
 M'am luată
 Dela casă,
 Dela măsă,
 Sănătosă
 Frumosă,
 Pre cale
 Pre cărare.
 Când am fostă la miezăt de cale,
 Mă 'ntălni cu nouă fete în cărare:
 Albe pre albe,
 Galbine pre galbine,
 Verzi pre verzi,
 Roși pre roși,
 Mieră pre mieră,
 Mohorâte pre mohorâte.
 — O! N. mândru și frumosă!
 Nu te cântă
 Nu te dăuli,
 Cale nu-să nouă fete
 Albe pre albe,
 Galbine pre galbine,
 Verzi pre verzi,
 Roși pre roși
 Mieră pre mieră,
 Mohorâte pre mohorâte,
 Ci-i buba petrosă,
 Buba veninosă,
 Buba de nouă feliurt,
 Buba de nouă neamuri:
 Buba prin sete,
 Buba prin fome,
 Buba prin potcă,
 Buba prin roșetă;
 Dar eu bine o'iu alege,
 Bine o'iu culege
 Cu mâna est' dréptă,
 Cu cușitulă est' de șatră:
 Din creșit capului,
 Din față obrazului,
 Din șărciulă nasului,
 Din aușitulă urechiloră,
 Din rădăcina dinșiloră,
 Din rădăcina măseleloră. —
 Din creșit capului scôte-oiu,
 Buldișoră face-oiu,
 In marea roșiă duce-oiu,
 In apă — aruncă-oiu —
 Acolo se peie,
 Să respeie,
 Să răcnescă,
 Să se topescă,
 Ca róua de sóre
 Ca stropitu 'n cărare.

Aforisme alese despre femei, amor și căsătorie

Estrase din diverse colecțiuni de Jeronim Barițiu.

O femeie, care calcă în picioare bunacuvința, semănă cu ună giuvaeră, căruia i-a cădută mărghinulă din mijloc.

W. Jensen.

* * *

Sunt unele lucruri, în cari ochiul unei femei vede totdeauna mai ager, ca o sută de ochi bărbătești.

Lessing.

* * *

În sufletul unei femei bătrâne de obicei nu mai rămâne în urmă nimic femeiesc, decât reutatea femeiescă.

R. Hamerling.

* * *

Mai plăcute sunt femeile când sărută, pentru că până atunci trebuie să facă.

W. Naschinsky.

* * *

Să știi, că femeile sunt curioase. Într'ună casă însă ele nu o sunt de loc. Ele nu întrebă niciodată, de unde ia bărbatul bani, pe care-i cheltuiesc ele.

F. de Strobach.

* * *

Frumșea oferă femeilor mai multă curaj, decât mintea.

I. A. L.

* * *

Sunt două soiuri de femei în lume, de acelea, cari au inimă și acestea iubesc numai pe unul și apoi de acelea, cari n'au inimă și acestea iubesc o sută.

Eötvös.

* * *

Când te-au trădat o femeie, viața nu'ți e de nici un preț și ai vré să te omori. Și dacă după ani de zile vei reflectă la aceea, vei află, că partea cea mai bună a fericirii tale e că ai scăpat de ea.

Hamerling.

* * *

Nici o față nu'șt dăruiesc inima, ci și-o vinde seu pentru bani seu pentru onore, seu o dă în schimbă pentru o alta, creșându că se află, seu că va fi în favor.

Lichtenberg.

* * *

E ună adevără necontestabilă, că femeia e o creatură enigmatică! A o cunoșce bine, a voi șei aprofundezi sentimentele e o lucrare pentru Danaide, cel pușin o minune.

Brachvogel.

* * *

Când într'o societate de bărbați întră o femeie frumoasă, casa de nebuni e gata.

H. Thom.

* * *

Pașii unei femei tinere și frumoșe nu sunt observați mai sever și judecați mai riguros, decât de către femeile urite.

P. Baehr.